

Madonas novada
Jaunatnes politikas
ATTĪSTĪBAS PLĀNS
2025.–2028. gadam

Madona, 2024

Saturs

Terminu skaidrojums un lietotie saīsinājumi	3
Ievads.....	5
1. Esošās situācijas apraksts	6
1.1 Madonas novada īss raksturojums	6
1.2 Demogrāfiskā situācija un tendences	6
1.3. Madonas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte	8
1.4. Jauniešu sociāli ekonomiskās situācijas raksturojums	9
1.5. Izglītības iespējas Madonas novadā	11
1.6. Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni Madonas novadā.	14
1.7. Jaunatnes lietu komisija.....	16
1.8. Jauniešu dome	17
1.9. Jauniešu iniciatīvu projekti.....	18
1.10. Nevalstiskās organizācijas darbā ar jaunatni	18
1.11. Brīvprātīgais darbs.....	18
1.12. Infrastruktūras raksturojums.....	19
2. Stratēģiskā daļa.....	20
3. Rīcību un investīciju plāns	23
4. Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu	34
5. Pārskats par sabiedrības līdzdalību.....	35
6. Attīstības plāna īstenošana un uzraudzība	36

Terminu skaidrojums un lietotie saīsinājumi

Brīvprātīgais darbs	Organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā. ¹
Darbs ar jaunatni	Uz jaunatni vērstas rīcības kopums, ietverot jaunatnes aktivitātes, kas nodrošina iespējas jauniešu attīstībai un integrācijai sabiedrībā un kuras veic jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas un jaunatnes darbinieki. ²
Jaunatnes organizācija	Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība, kas veic darbu ar jaunatni un kuras statūtos viens no noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kurā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši un kuras valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos. ³
Jaunatnes politika	Visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanos. ⁴
Jauniešu centrs	Viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem un institucionālās sistēmas darbam ar jaunatni sastāvdaļām. Izveidots ar mērķi veicināt pašvaldības jauniešu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. ⁵
Jauniešu dome	Institucionālais mehānisms, kas sekmē pašvaldības jauniešu sadarbību, pieredzes apmaiņu un iniciatīvas darbā ar jaunatni. Tās sastāvā iekļauj izglītojamo pašpārvalžu, jauniešu iniciatīvu grupu un jaunatnes organizāciju pārstāvjus. ⁶
Jauniešu līdzdalība	Līdzdarbība jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā: iesaistīšanās neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu; darbošanās izglītības iestāžu pašpārvaldēs; projektu un citu iniciatīvu izstrādāšana un īstenošana; piedalīšanās jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistīšanās jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanas procesā; iesaistīšanās citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā. ⁷

¹ Brīvprātīgā darba likums <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

² Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

³ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁴ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁵ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁶ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

⁷ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

Jaunatnes darbinieks	Persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darbā ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un lietderīgā brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā; konsultē jauniešus par viņiem aktuālajām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem. ⁸
Jaunatnes lietu speciālists	Persona, kas plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni ⁹
Jaunietis	Persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem. ¹⁰
Neformālā izglītība jaunatnes jomā	Jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešus izglītojoša darbība, kuras mērķis ir sniegt zināšanas, veidot prasmes, iemaņas un attieksmes, kā arī veicināt jauniešu vispusīgu attīstību un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē. ¹¹
Skolēnu pašpārvalde	Izglītības iestādes izglītojamo pašpārvalde ir demokrātiska izglītojamo vēlēta institūcija, kas savā darbā ievēro Pašpārvaldes veidošanas un darbības kārtību, izglītības iestādes nolikumu vai satversmi un iekšējās kārtības noteikumus. ¹²

Lietotie saīsinājumi:

JC	Madonas novada bērnu un jaunieši iniciatīvu un multifunkcionālie centri
ES	Eiropas Savienība
JD	Jaunatnes darbinieks un/vai multifunkcionālā centra vadītājs
JLS	Vecākais speciālists jaunatnes un ģimenes politikas jomā
JPAP	Madonas novada Jaunatnes politikas attīstības plāns
MNP	Madonas novada pašvaldība
NEET	Jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu
NVO	Nevalstiskās organizācijas
VISC	Valsts izglītības un saturs centrs

⁸ Jaunatnes darbinieka profesijas standarts <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-293.pdf>

⁹ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹⁰ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹¹ Jaunatnes likums <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

¹² Valsts izglītības saturs centrs <https://www.visc.gov.lv/lv/atbalsts-pasparvaldem>

Ievads

Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāns 2025.–2028. gadam (turpmāk tekstā – JPAP) ir vidēja termiņa jaunatnes jomas attīstības plānošanas dokuments, kurš nosaka Madonas novada jaunatnes politikas prioritātes, mērķus un rīcības virzienus nākamajiem četriem gadiem.

Saskaņā ar Pašvaldību likumu, darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija. JPAP izstrādāts saskaņā ar Madonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.–2035. gadam, Madonas novada attīstības programmu 2022.–2028. gadam, izvērtējot Vidzemes plānošanas reģiona, nacionālā līmeņa plānošanas dokumentus un ievērojot valsts Jaunatnes politikas pamatprincipus un politikas plānošanas dokumentos definētos mērķus, prioritātes, rīcību virzienus, uzdevumus un pasākumus. Izvērtēta arī iepriekšējo periodu pieredze un aktuālās jaunatnes vajadzības un izaicinājumi, kas identificēti gan vietējā, gan nacionālā līmenī.

JPAP nodrošina Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāna 2018.–2024. gadam, noteikto prioritāšu: institucionālā sistēma darbam ar jaunatni, izglītība un apmācība, nodarbinātība, uzņēmējdarbība un uzņēmīgums, drošība un veselība, jauniešu līdzdalība pēctecību.

JPAP izstrādāts ar mērķi sekmēt jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu, atbalstot efektīvu darbu ar jaunatni, radot atbalstošu vidi jauniešu iniciatīvām un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē, kā arī veicināt jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanu.

JPAP izstrādes procesā, 2023. gadā Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2023.–2025. gadam valsts budžeta finansējuma ietvaros, sadarbībā ar pētnieku Gintu Klāsonu tika veikts pētījums “Madonas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte par jauniešu situāciju Madonas novadā”. Pētījuma ietvaros veikta arī esošās situācijas analīze un novada kartēšana. No 2022. gada oktobra līdz 2024. gada martam Madonas novada jauniešu dome kopā ar vecāko speciālistu jaunatnes un ģimenes politikas jomā, sadarbojoties ar jauniešu centriem un izglītības iestādēm, organizēja tikšanās ar jauniešiem 18 novada teritoriālajās vienībās un atsevišķās izglītības iestādēs. Tiekoties tika veiktas aptaujas un diskusijas ar jauniešiem, lai apzinātu viņu vajadzības un viedokļus par novada un teritoriālās vienības attīstību, jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu. Ziņojums par sabiedrības iesaisti attīstības plānošanas dokumenta izstrādē sniegts sadaļā par sabiedrības līdzdalības pasākumiem.

JPAP sastāv no esošās situācijas apraksta, stratēģiskās daļas un rīcības virzieniem.

JPAP ir definēti 4 rīcības virzieni jaunatnes politikas īstenošanai Madonas novadā:

Attēls Nr. 1. JPAP rīcības virzieni

1. Esošās situācijas apraksts

1.1 Madonas novada īss raksturojums

Madonas novads atrodas Vidzemes reģiona dienvidaustrumu daļā. Tas robežojas ar Aizkraukles, Jēkabpils, Ogres, Rēzeknes, Balvu, Gulbenes un Cēsu novadu. Pēc platības Madonas novads ir trešais lielākais novads Latvijā un lielākais Vidzemes reģionā – kopējā platība ir 3070,29 km² (ieskaitot bijušos Ērgļu, Cesvaines un Lubānas novadu).

Novada administratīvais centrs ir Madonas pilsēta. Madonas novadā apvienoti 19 pagasti (Aronas pagasts, Barkavas pagasts, Bērzaunes pagasts, Cesvaines pagasts, Dzelzavas pagasts, Ērgļu pagasts, Indrānu pagasts, Jumurdas pagasts, Kalsnavas pagasts, Lazdonas pagasts, Liezēres pagasts, Ļaudonas pagasts, Mārcienas pagasts, Mētrienas pagasts, Ošupes pagasts, Praulienas pagasts, Sarkanu pagasts, Sausnējas pagasts, Vestienas pagasts un 3 pilsētas (Madona, Cesvaine, Lubāna).

Attēls Nr. 2. Madonas novada teritoriālais attēlojums

1.2 Demogrāfiskā situācija un tendences

Pamatojoties uz 2023. gadā veikto pētījumu, pēdējo trīs gadu laikā posmā Madonas novada iedzīvotāju kopskaits ir samazinājies par 3,5% jeb 993 personām. Savukārt, jauniešu (13–25 gadus vecu) skaits samazinājies par 4,2% jeb 153 personām. Tas liecina, ka jauniešu skaits samazinās nedaudz straujāk, nekā iedzīvotāju kopskaits, līdz ar to nedaudz samazinās arī jauniešu īpatsvars Madonas iedzīvotāju kopskaitā kopumā. Tai pat laikā nepilngadīgo skaits pēdējo trīs gadu periodā ir samazinājies par 2,8%, tātad izteikti mazāk nekā iedzīvotāju kopskaits un arī jauniešu skaits. Tas ļauj

prognozēt, ka jauniešu īpatsvars vidējā termiņā būtiski nemainīsies. Jauniešu īpatsvars šobrīd sastāda 12,6% no iedzīvotāju kopskaita – aptuveni katrs desmitais Madonas novada iedzīvotājs ir jaunietis vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

Statistiskās prognozes par 2030. gadu prognozē¹³, ka periodā līdz 2030. gadam jaunizveidotā Madonas novada iedzīvotāju skaits samazināsies par 22,5% attiecībā pret 2020. gadu (visvairāk – bijušajos Ērgļu un Cesvaines novados). Ja šīs prognozes piepildīsies, tad, visdrīzāk, samazināsies arī jauniešu skaits. Tai pat laikā jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā var arī nemainīties.

Darba ar jaunatni aspektā būtisks ir jautājums, kur tieši jaunieši dzīvo teritoriāli un vai vietās, kur dzīvo jaunieši, ir pieejami darba ar jaunatni pakalpojumi un infrastruktūra. Šādi detalizēti dati pieejami tikai par vecuma grupu 15–24 gadi. Tie liecina, ka Madonas novadā jaunieši ir vienmērīgi izkliedēti pa visām apdzīvotajām vietām. 22% no jauniešiem dzīvo Madonas pilsētā, 5% Lubānas un 4% Cesvaines pilsētās. Pārējie 69% jauniešu dzīvo pagastos (salīdzinoši visvairāk Ērgļu pagastā, kur dzīvo 7% no visiem novada jauniešiem).

Rādītājs	Vērtība
Iedzīvotāju skaits 2023. g./ 2021. g.	27 699 / 28 692
Iedzīvotāju skaita izmaiņas 2023. g. salīdzinājumā ar 2021. g. (Skaits / %)	-993 / -3,5%
Jauniešu (13–25 gadu vecumā) skaits 2023. g./ 2021. g.	3 487 / 3 640
Jauniešu (13–25 gadu vecumā) skaita izmaiņas 2023. g. salīdzinājumā ar 2021. g. (skaits / %)	-153 / -4,2%
Nepilngadīgo (0–18) skaits 2023. g./ 2021. g.	5 194 / 5 051
Nepilngadīgo (0–18) skaita izmaiņas 2023. g. salīdzinājumā ar 2021. g. (skaits / %)	-143 / -2,8%
Jauniešu (13–25 gadu vecumā) īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā 2023. g./ 2021. g. (%)	12,6% / 12,7%
Jauniešu (13-25 gadu vecumā) īpatsvara izmaiņas iedzīvotāju kopskaitā 2023. g. salīdzinājumā ar 2021. g.	-0,1%

Tabula Nr. 1 Demogrāfiskais raksturojums

Datu avots: Centrālā statistikas pārvalde, Oficiālās statistikas portāls, Madonas novadā veiktā jauniešu pētījuma autora G.KLāsona aprēķini.

¹³ Datu avots: Informācija par 42 jaunizveidojamām pašvaldībām, VARAM. Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/informacija-par-42-jaunizveidojamam-pasvaldibam>

1.3. Madonas novada jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte

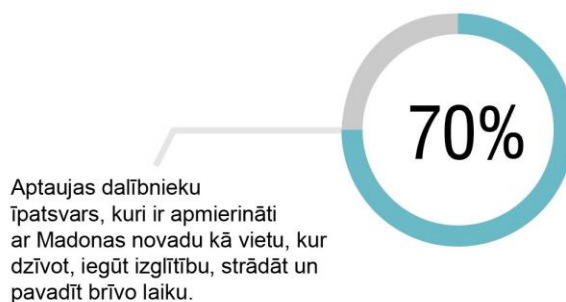
Laika periodā no 2023. gada 18. septembra līdz 13. oktobrim tika īstenota Madonas novada jauniešu kvantitatīva aptauja. Izpēti izstrādāja: Madonas novada, Centrālās administrācijas attīstības nodaļas vecākais speciālists jaunatnes un ģimenes politikas jomā un Gints Klāsons, sociologs, pētnieks, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūts, lietišķo pētījumu projektu vadītājs, Latvijas Pilsoniskās alianses pārstāvis, datu analītiķis.

Pētījums tika īstenots Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2023.–2025. gadam valsts budžeta finansējuma ietvaros. Pētījuma mērķis bija iegūt Madonas novada jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās vai strādā pašvaldības teritorijā) statistisku un socioloģisku raksturojumu.

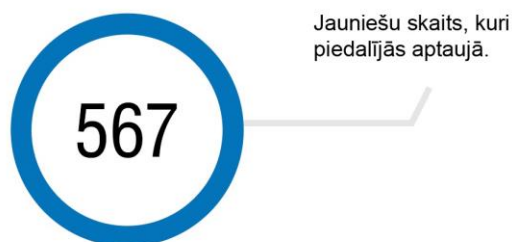
Jauniešu aptaujas ietvaros anketu aizpildīja kopumā 567 jaunieši, tai skaitā 281 jaunietis, kas dzīvo pilsētās (Madona, Lubāna, Cesvaine), 272 jaunieši, kas dzīvo novada pagastos, un 14 jaunieši, kuri dzīvo ārpus novada, bet uzturas šeit ikdienā. Aptauja tika īstenota, izmantojot paš aizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē).

Jauniešu aptaujas rezultāti

Pozitīvi novērtētas iespējas:

Kritiski novērtētas iespējas:

Attēls Nr. 3 Aptaujas rezultāti

Pēc pētījuma rezultātiem vairākums jauniešu (70%) ir apmierināti ar Madonas novadu kā vietu, kur dzīvot, iegūt izglītību, strādāt un pavadīt brīvo laiku. Tomēr jāuzsver, ka salīdzinoši liels ir arī to īpatsvars, kuri pauž kritiskus vērtējumus (30%). Novērojams, ka pozitīvākus vērtējumus snieguši 12–14gadīgie jaunieši (76% apmierināto), bet kritiskos vērtējumus biežāk snieguši 19–25gadīgie jaunieši (62% apmierināto, 38% neapmierināto). Tāpat novērojams, ka nedaudz augstāki apmierinātības rādītāji ir tiem, kas dzīvo pagastos, nevis pilsētās (attiecīgi 73% un 68% apmierināto).

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti brīvā tekstā norādīt, kādas iespējas un aktivitātes vēlētos, lai būtu pieejamas Madonas novadā. Visbiežāk (67%) jaunieši norādījuši uz dažādām aktīvās atpūtas un sporta aktivitātēm. Bieži minētas arī kultūras un izklaides (60%) aktivitātes. Kopumā jaunieši aptaujā minējuši 132 dažādas sev interesantas aktivitātes. Salīdzinoši biežāk minētās ir: koncerti (20%), sporta spēles un sacensības (16%), balles (11%). Aptuveni katrs desmitais jauniešs norādījis arī: pasākumi jauniešiem, volejbola laukums, kino, jauniešu tikšanās vietas.

Lūgti novērtēt savas esošās iespējas Madonas novadā dažādos to aspektos, par lielāko daļu no anketā iekļautajām iespējām jaunieši sniedz pozitīvus vērtējumus. Vispozitīvāk vērtētas iespējas apmeklēt kultūras pasākumus (57% novērtē, ka ir plašas vai pietiekamas iespējas), apmeklēt interesējošos pulciņus (56%), pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (56%), apmeklēt interesējošos sporta pasākumus (55%), atrast domubiedrus (51%). Savukārt viskritiskāk vērtētas iespējas atrast darbu (58% novērtē, ka ir mazas vai nav nekādu iespēju), ietekmēt pašvaldības lēmumus (55%), atrast mācību prakses vietas, darbu vasarā (52%), ietekmēt lēmumus savā skolā (49%), iesaistīties tālākizglītībā (42%). Jāuzsver, ka aptuveni katrs ceturtais jauniešs norādījis, ka viņu neinteresē piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs, NVO vai jauniešu organizāciju aktivitātēs.

Lūgti norādīt, ar kādām mentālās veselības situācijām saskārušies pēdējo 2 nedēļu laikā, jaunieši visbiežāk norāda uz: pārāk liela slodze mācībās (41%), aizkaitināmība, dusmas (37%), pārāk ilgs datora vai telefona izmantošanas laiks (35%), pārāk ilga sēdēšana sociālajos tīklos (35%), bezmiegs (34%). Aptuveni katrs ceturtais jauniešs norāda, ka ir izjutis nomāktību, depresiju (27%), uzmācīgas domas (27%), vientulību, pamestības sajūtu (24%), trauksmi vai paniku (23%), problēmas ar ēšanu vai svaru (23%). Vidēji desmitā daļa jauniešu atzīst, ka bijušas pašnāvības domas (12%), apcelšana skolā (9%). Tikai 17% jauniešu norādījuši, ka nav saskārušies ne ar vienu no anketā iekļautajām situācijām. Kopumā 87% jauniešu novērtē, ka Madonas novadā būtu nepieciešami speciālisti, lai palīdzētu jauniešiem gadījumos, kad tas nepieciešams. 46% jauniešu norāda, ka nepieciešams psihologs ārpus skolas, 43% norāda, ka nepieciešams speciālists vai persona, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties, 37% norādījuši, ka nepieciešams psihologs skolā. 27% jauniešu norāda uz konsultatīvā tālruņa nepieciešamību. 26% kā atbilstošu speciālistu, kas varētu sniegt palīdzību, norāda jaunatnes darbinieku, bet 25% – mentoru. Katrs piektais jauniešs par nepieciešamu speciālistu norādījis sociālo darbinieku, bet 16% – pašvaldības vai valsts policijas pārstāvjus.

Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Madonas novadu, tikai 22% jauniešu novērtē, ka saista, 40%, ka nesaista, bet 38% nav varējuši sniegt konkrētu vērtējumu. To, ka savu nākotni saista ar Madonas novadu, izteikti biežāk novērtējuši pilngadīgie jaunieši – 45% norāda, ka saista savu nākotni ar šo novadu. Tomēr jāuzsver, ka pārējās vecuma grupās izteikti liels ir to īpatsvars, kuri nevar sniegt konkrētu vērtējumu, tādēļ nevar interpretēt, ka to pārstāvji būtu kritiski noskaņoti. Drīzāk iespējams apgalvot, ka nepilngadīgajās vecuma grupās jauniešiem ir grūti novērtēt savus nākotnes nodomus. 23% no jauniešiem, kas nesaista savu nākotni ar Madonas novadu, to pamato ar uzskatu, ka novadā nav iespējams atrast darbu, bet 20% norāda, ka šeit nav pietiekami lielu iespēju. 14% jauniešu norādījuši, ka vēlas studēt, strādāt vai dzīvot ārvalstīs.

1.4. Jauniešu sociāli ekonomiskās situācijas raksturojums

Vērtējot Madonas novada jauniešu sociāli ekonomiskās situācijas rādītājus, jāsecina, ka tie neuzrāda kritiskas tendences. Tādu bērnu un jauniešu īpatsvars, kas saskaras ar kādām sociālām problēmām, summāri nepārsniedz 5% no kopējā bērnu un jauniešu skaita. Bērnu ar invaliditāti skaits ir 139, jeb 2,7% no nepilngadīgo kopskaita.

Bezdarbnieku statusā 2024. gada septembrī ir 1,18% (42 jaunieši) no kopējā 13–24gadīgo jauniešu skaita Jāpiebilst, ka 5 no 42 bezdarbniekiem–jauniešiem ir vecuma grupā 15–19.

**Projekts
“Jauniešu karjeras
izvēles un amata
prasmju apguve”**

Pašvaldība jau no 2013. gada organizē **projektu “Jauniešu karjeras izvēle un amata prasmju apguve”**, kur jauniešiem ir iespēja vasarā vienu mēnesi strādāt kādā no Madonas novada uzņēmumiem. Pašvaldība uzņēmējam nodrošina finansējumu minimālās mēneša darba algas apjomā jaunieša nodarbināšanai. Šis projekts ir īpašs ar to, ka jauniešiem ne tikai gūst savu pirmo darba pieredzi, bet viņiem ir arī iespēja sagatavot savu pieteikumu potenciālajam darba devējam, apmeklēt darba interviju, iegūstot reālas prasmes, kas noderēs, iekļaujoties darba tirgū.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Uzņēmumu skaits, kas iesniedza vakances	10	24	26	27	35	35	26	16	28	36	36	44
Iesniegto vakanču skaits	17	35	52	58	59	59	47	31	63	75	97	87
Atbalstīto vakanču skaits / Nodarbināto jauniešu skaits	17	34	34	35	35	30	30	31	63	42	40	40
Jaunieši, kas iesniedza pieteikumus	52	94	78	113	92	104	94	90	127	187	220	234
Kopējais saņemto pieteikumu skaits	80	168	168	241	188	209	163	185	361	640	751	1007
Finansējums (EUR)	4 826	10 880	12 240	12 950	13 300	12 900	12 900	13 330	29000	20000	24800	28000

Tabula Nr. 2 Statistika par projektu “Jauniešu karjeras izvēle un amata prasmju apguve”

Datu avots: MNP Centrālās administrācijas Attīstības nodaļas dati.

Pašvaldība piedalās arī **Nodarbinātības Valsts aģentūras aktivitātē “Skolēnu darbs vasarā”**, nodrošinot darba vietas pašvaldības iestādēs – vidēji 30 vakances gadā.

Madonas novadā izveidojušās spēcīgas **skolēnu mācību uzņēmumu tradīcijas**, iesaistot lielu jauniešu skaitu un gūstot panākumus visas Latvijas mērogā.

1.5. Izglītības iespējas Madonas novadā

Madonas novadā ir **15 pašvaldības dibinātas vispārizglītojošās skolas**. Tai skaitā deviņas pamata izglītības iestādes, piecas vidējas izglītības iestādes un viena speciālās izglītības iestāde – Dzelzavas pakalnu pamatskola.

Izglītības iestāde	Izglītojamo skaits uz 01.09.2024.
Andreja Eglīša Ļaudonas pamatskola	114
Barkavas pamatskola	96
Bērzaunes pamatskola	109
Cesvaines vidusskola	299
Degumnieku pamatskola	68
Dzelzavas pamatskola	78
Dzelzavas Pakalnu pamatskola	56
Ērgļu vidusskola	180
Kalsnavas pamatskola	83
Kusas pamatskola	57
Liezēres pamatskola	70
Lubānas vidusskola	141
Madonas pilsētas vidusskola	1025
Madonas Valsts ģimnāzija	329
Praulienas pamatskola	136

Tabula Nr. 3 Izglītojamo skaits novada izglītības iestādēs

Datu avots: MNP Centrālās administrācijas Izglītības pārvaldes apkopotie dati no VISC.

Madonas novadā pamata izglītību (no 1. līdz 6. klasei) ir iespēja iegūt arī privātajā izglītības iestādē – **Kristiāna Dāvida pamatskolā**.

Analizējot izglītojamo skaitu pēdējo piecu gadu periodā, tam ir tendence samazināties, ko ietekmē vispārējie demogrāfiskie rādītāji – dzimstības samazināšanās.

2019. g.	2020. g.	2021. g.	2022. g.	2023. g.	2024. g.
2 925	2 873	2 848	2 845	2 860	2 841

Tabula Nr. 4 Izglītojamo kopskaits novada izglītības iestādēs

Datu avots: MNP Centrālās administrācijas Izglītības pārvaldes apkopotie dati no VISC.

Madonas novadā ir iespēja iegūt profesionālo izglītību – **Jēkabpils Tehnoloģiju tehnikuma struktūrvienībā Barkavā**, kur skolēni pēc 9. klases var apgūt viesmīlības pakalpojumu speciālista, apdares darbu tehniķa, sausās būves tehniķa un augkopības tehniķa profesijas. Savukārt pēc 12. klases ir iespēja turpināt mācības un apgūt SPA speciālista, ainavu būvtehniķa, sausās būves tehniķa augkopības tehniķa profesijas.

Papildus vispārējai izglītībai novadā ir **6 profesionālās ievirzes un 1 interešu izglītības iestāde**. Izglītojamo skaits pēdējo piecu gadu periodā profesionālajā un interešu izglītībā nav būtiski

mainījies. Novērojama tendence nedaudz samazināties izglītojamo skaitam mūzikas jomā. Savukārt tendence nedaudz palielināties izglītojamo skaitam redzama sporta un mākslas jomās.

Vērtējot kopējos iesaistes rādītājus (visās jomās), redzams, ka tā pa gadiem bijusi mainīga. Izteikts pieaugums bijis 2020. gadā (sporta un interešu izglītības jomās), pēc tam neliels samazinājums līdz 2022. gadam, bet atkal pieaugums 2023. gadā (izteikti – sporta jomā). Kopējie iesaistes rādītāji arī liecina, ka profesionālās ievirzes un/vai interešu izglītībā ir iesaistīti aptuveni puse bērnu un jauniešu vecumā no 7 līdz 18 gadiem (kopskaits – 3374).

	01.09.2019	01.09.2020	01.09.2021	01.09.2022	01.09.2023	01.09.2024
Mūzika	347	345	335	325	327	311
Māksla	299	293	275	334	330	317
Sports	624	696	711	615	663	682
Interesešu (Bērnu un jauniešu centrs)	312	362	365	369	335	306
KOPĀ*	1582	1696	1686	1643	1655	1616

*Šo rādītāju nevar uzskatīt par precīzu unikālo izglītojamo skaitu, jo, iespējams, daļa apmeklē vairākas profesionālās ievirzes skolas un/vai interešu izglītību.

Tabula Nr. 5 Izglītojamo kopskaits profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādēs

Datu avots: MNP Centrālās administrācijas Izglītības pārvaldes apkopotie dati no VIS.

Bērnu un jauniešu centrs. Nodrošina interešu izglītību novadā.

Centrā piedāvā dažādas interešu izglītības programmas:

1. **Teātra studija „Pilnpiens”.** Mērķauditorija: bērni un jaunieši no 2. līdz 12. klasei
2. **Teātra sporta pulciņš "Improprieks".** Mērķauditorija: 1.–12. klase (ar un bez priekšzināšanām)
3. **Mājsaimniecības pulciņš "Pepija rosās".** Mērķauditorija: bērni un jaunieši 1.–7. klasei
4. **Bērnu mūzikas studija.** Mērķauditorija: bērni un jaunieši no 1. līdz 12. klasei
5. **Rokdarbu pulciņš "Mīļietīnas".** Mērķauditorija: bērni no 7 līdz 16 gadu vecumam
6. **Leļļu teātris** Mērķauditorija: bērni un jaunieši no 7 gadu vecuma
7. **Ķepu ķepā, roku rokā, mācos kopā.** Mērķauditorija: vēlams sākt no 1. klases, vecuma ierobežojumu nav
8. **Estrādes mūzikas studija.** Mērķauditorija: bērni un jaunieši no 12 gadu vecuma
9. **Trases automodelisma pulciņš "Vabole".** Mērķauditorija: vēlams sākt no 2. klases, vecuma ierobežojumu nav,
10. **Krāsaino smilšu darbnīca.** Mērķauditorija: bērni no 6 gadu vecuma
11. **Robotikas pulciņš "Sensors".** Mērķauditorija: bērni un jaunieši no 2. līdz 12. klasei
12. **Keramikas pulciņš.** Mērķauditorija: bērni no 7 līdz 12 gadu vecumam
13. **Kokļu studija.** Mērķauditorija: bez vecuma ierobežojuma
14. **Mazpulks "Laudonieši".** Mērķauditorija: bērni un jaunieši no 7 līdz 18 gadu vecumam
15. **Radošais šūšanas pulciņš "Raddi".** Mērķauditorija: 9–15 gadi
16. **Mākslas telpa "Radītprieks".**
17. **Joga jauniešiem.** Mērķauditorija: jaunieši
18. **Madonas zēnu koris.** Mērķauditorija: zēni no 2. klases vecuma līdz balss lūzumam
19. **Vokāli instrumentālais ansamblis.** Mērķauditorija: jaunieši
20. **Pulciņš "Būvētprieks"**

Arī vispārējās izglītības iestādēs ir iespēja apmeklēt dažādas interešu izglītības programmas. Kopā visās vispārīzglītojošās skolās tiek īstenotas **152 interešu izglītības programmas**. Bērni un jaunieši var apgūt tautiskās dejas, mūsdienu dejas, valodas, mākslu, šahu, dambreti, robotiku, uzlabot vokālās prasmes korī vai ansamblī, darboties jaunsardzē. Bērniem un jauniešiem ir iespēja darboties amatiermākslas kolektīvos – tautiskajās dejās, teātrī, korī un vokālajos ansambļos, ko nodrošina gan izglītības iestādes, gan kultūras nami. Visa interešu izglītība novadā ir pieejama **bez vecāku līdzfinansējuma**.

Madonas bērnu un jaunatnes sporta skola

Nodrošina 17 profesionālas izglītības programmas, kas ļauj bērniem un jauniešiem darboties šādos sporta veidos – basketbols, volejbols, futbols, biatlons, distanču slēpošana, ložu šaušana, orientēšanās sports un vieglatlētika. Lai noskaidrotu un apbalvotu labākos Madonas novada jauniešus un viņu trenerus par sasniegumiem sportā, katru gadu tiek organizēts **“Sporta laureāts”**. Kandidāti apbalvošanai tiek izvēlēti, apkopojot iepriekšējā gada sportiskos rezultātus. Sporta laureāti ir Madonas novada jaunieši, un viņu treneri, kuri izcīnījuši: Latvijas čempionātos (individuālajos sporta veidos) 1.–3. vietu, ja attiecīgā sporta veida disciplīnā piedalījušies 20 un vairāk sportisti, 1. vietu stafetē Latvijas čempionātos (komandu sporta veidos), 1.–3. vietu augstākajā līgā/divīzijā/grupā attiecīgajā sporta veidā vietu neatkarīgi no līgas/divīzijas/grupas, 1.–6. vietu Pasaules, Eiropas čempionātos, 1.–6. vietu Pasaules, Eiropas skolēnu čempionātos, 1.–3. vietu Latvijas olimpiādēs, Olimpisko spēļu dalībnieki, Latvijas republikas izlases dalībnieki komandu sporta veidos, par īpašiem sasniegumiem.

Jāņa Norvila Madonas mūzikas skola

Īsteno **30 izglītības profesionālās izglītības programmas**. Bērni un jaunieši var apgūt: akordeona, klavieru, eifonijas, flautas, saksofona, čella, kokles, vijoles, klarnetes, mežraga, trompetes, tūbas, sitaminstrumentu spēli un apmeklēt kora klasi.

Ērgļu mākslas un mūzikas skola

Īsteno **11 profesionālās izglītības programmas**. Bērni un jaunieši var apgūt klavieru, eifonijas, flautas, saksofona, trompetes spēli un vizuāli plastisko mākslu.

Cesvaines mūzikas un mākslas skola

Īsteno **12 profesionālās izglītības programmas**. Bērni un jaunieši var apgūt klavieru, vijoles, akordeona, flautas, klarnetes saksofona spēli un apmeklēt kori. Tiek īstenota arī programma “Vizuāli plastiskā māksla”.

Jāņa Simsona Madonas mākslas skola

Īsteno **3 profesionālās ievirzes izglītības programmas** “Vizuāli plastiskajā mākslā”.

Lubānas mākslas skola

Īsteno **profesionālās ievirzes izglītības programmu** “Vizuāli plastiskajā mākslā”.

Vispārējās izglītības iestādēs darbojas skolēnu pašpārvaldes, kur jauniešiem ir iespējas piedalīties dažādu skolas pasākumu organizēšanā, projektu īstenošanā, un skolēnu interešu pārstāvniecībā.

Novadā atrodas arī **Latvijas Universitātes filiāle**. Madonas filiālē ir iespēja iegūt pirmā līmeņa, bakalaura un maģistra līmeņa izglītību. Filiāle piedāvā studijas vairākās programmās:

- Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Pirmsskolas skolotājs”;
- Īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programma “Sporta treneris”;
- Profesionālā bakalaura studiju programma “Sākumizglītības skolotājs”;
- Maģistra studiju programma “Izglītības zinātnes”.

1.6. Institucionālā sistēma darbam ar jaunatni Madonas novadā

Madonas novada pašvaldības darbā ar jaunatni **mērķis ir nodrošināt jauniešiem pakalpojumu maksimāli tuvu viņu dzīvesvietai**. Līdz ar to Madonas novads var lepoties ar plašu jauniešu centru tīklu – 18 bērnu jauniešu iniciatīvu /multifunkcionālie centri.

2020. gada nogalē Madonas novada pašvaldības Centrālajā administrācijā tika izveidota Attīstības nodaļa, kas apvieno dažādu jomu speciālistus. No 2021. gada februāra Madonas novadā Attīstības nodaļā darbu uzsāka **vecākais speciālists jaunatnes un ģimenes politikas jomā**, kas veicot jaunatnes lietu speciālista pienākumus, ir izveidojis vienotu sistēmu darbam ar jaunatni īstenošanai un attīstībai (no 2022. gada vienota atalgojuma sistēma, centru nolikumi, prasības darbiniekiem, pieejams metodiskais atbalsts un apmācības). JLS nodrošina jaunatnes politikas plānošanu, īstenošanu, koordinē dažādas aktivitātes, kas veicina jauniešu aktīvu līdzdalību, sniedz metodisko atbalstu jaunatnes darbiniekiem un sadarbojas ar jauniešu domi. Reizi mēnesī tiek organizētas jaunatnes darbinieku sapulces. Reizi gadā tiek organizētas mācības un pieredzes apmaiņas braucieni.

Madonas novadā darbojas **9 bērnu un jauniešu iniciatīvu centri**, kuri nodrošina plašu iespēju klāstu jauniešiem. Papildus bērnu un jauniešu iniciatīvu centriem, Madonas novadā darbojas arī **9 multifunkcionālie centri**, kuri ne tikai piedāvā iespējas jauniešiem, bet arī sniedz iespēju dažādām vietējās kopienas grupām, tostarp senioriem, jaunajām māmiņām un pieaugušajiem ar līdzīgām interesēm īstenot savas idejas un iniciatīvas kopienas attīstībai. Šo centru vadītāji ir atbildīgi par centra darbības organizēšanu un piedāvāto aktivitāšu nodrošināšanu.

Nr.p.k	Centra nosaukums	Darbinieku skaits	Darbinieka amata nosaukums	Slodze
1.	Barkavas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs	1	Jaunatnes darbinieks	0,7 slodzes
2.	Bērzaunes pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Dinamika"	1	Jaunatnes darbinieks	Pilna slodze
3.	Dzelzavas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs	1	Jaunatnes darbinieks	0,7 slodzes
4.	Liezēres pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Mūmas"	1	Jaunatnes darbinieks	0,7 slodzes
5.	Ļaudonas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Acs"	1	Jaunatnes darbinieks	0,7 slodzes
6.	Mārcienas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Ideja"	1	Jaunatnes darbinieks	0,5 slodzes

7.	Mētrienas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Centriņš"	1	Jaunatnes darbinieks	0,5 slodzes
8.	Praulienas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Epicentrs"	1	Jaunatnes darbinieks	0,7 slodzes
9.	Vestienas pagasta bērnu un jauniešu iniciatīvu centrs "Saulesstars"	1	Jaunatnes darbinieks	0,5 slodzes
10.	Aronas pagasta multifunkcionālais centrs "1. stāvs"	1	Vadītājs	Pilna slodze
11.	Cesvaines multifunkcionālais centrs	1	Vadītājs	Pilna slodze
12.	Ērgļu multifunkcionālais centrs	1	Vadītājs	Pilna slodze
13.	Kalsnavas pagasta multifunkcionālais centrs "UP's"	1	Vadītājs	Pilna slodze
14.	Lazdonas pagasta multifunkcionālais centrs "Kodols"	1	Vadītājs	0,7 slodzes
15.	Lubānas multifunkcionālais centrs	1	Vadītājs	Pilna slodze
16.	Ošupes pagasta multifunkcionālais centrs "13.km"	1	Vadītājs	Pilna slodze
17.	Sarkaņu pagasta multifunkcionālais centrs "Logs"	1	Vadītājs	Pilna slodze
18.	Madonas novada multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs "KUBS"	2	Vadītājs, Jaunatnes darbinieks	Vadītājs: pilna slodze, Jaunatnes darbinieks: 0,5 slodzes

Tabula Nr. 6 Madonas novada bērnu un jauniešu iniciatīvu un multifunkcionālie centri

Datu avots: MNP Centrālās administrācijas Attīstības nodaļas dati.

Bērnu un Jauniešu iniciatīvu un multifunkcionālo centru darbība ir būtiska jaunatnes un plašākas kopienas dzīves kvalitātes uzlabošanā, piedāvājot dažādas aktivitātes un atbalstu, kas veicina sociālo integrāciju un kopienas attīstību. Visos centros ir nodrošinātas telpas, kur jaunieši un vietējās kopienas pārstāvji var pavadīt brīvo laiku, piedalīties pasākumos, realizēt savas idejas un saņemt nepieciešamo atbalstu.

Madonas novada pašvaldības mājaslapā www.madona.lv sadaļā *pašvaldība/nozares* ir sadaļa *jauniešiem*, kur ir apkopta informācija par jauniešu centriem, aktualitātēm, īstenotajiem projektiem, jauniešu domi. Oficiālā informācija tiek izplatīta Madonas novada *facebook* kontā, bezmaksas informatīvajā izdevumā "Madonas Novada Vēstnesis". Katram jauniešu centram ir savs sociālo tīklu konts (*facebook* vai/un *instagram*, dažiem *tiktok*), kur tiek izplatīta visa aktuālā informācija, gan par novadu kopumā, gan katra centru. Ja tiek veiktas aptaujas vai nepieciešams noskaidrot jauniešu viedokli, informācija, sadarbībā ar Izglītības pārvaldi, tiek izplatīta skolās. Jaunatnes darbinieki daudz informācijas jauniešiem nodod arī individuāli caur "*whatsapp*", uzzinot jauniešu viedokļus, uzrunājot iesaistīties aktivitātēs, piedāvājot dažādas iespējas.

1.7. Jaunatnes lietu komisija

Madonas novadā jau ilgstoši darbojas Jaunatnes lietu komisija, kas savās funkcijās apvienoja divas nozīmīgas struktūras: Jaunatnes lietu konsultatīvo komisiju un Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupu. Šī komisija bija atbildīga gan par jaunatnes politikas īstenošanu novadā, gan arī par bērnu tiesību aizsardzības jautājumu risināšanu. Tomēr, 2021. gadā tika pieņemts lēmums reorganizēt šo komisiju, lai efektīvāk un mērķtiecīgāk strādātu atbilstoši jaunatnes un bērnu tiesību jomās noteiktajām funkcijām.

2023. gada aprīlī tika izveidotas divas atsevišķas komisijas: **Jaunatnes lietu komisija** un **Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa**. Jaunatnes lietu komisija koncentrējas uz Jaunatnes likumā noteikto funkciju izpildi, un tās koordinēšanu veic jaunatnes lietu speciālists. Savukārt Bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupa risina ar bērnu tiesību aizsardzību saistītus jautājumus, un tās sastāvā ir arī jaunatnes lietu speciālists.

Jaunatnes lietu komisijas priekšsēdētājs ir Madonas novada pašvaldības Centrālās administrācijas Attīstības nodaļas vecākais speciālists jaunatnes un ģimenes politikas jomā, kurš nodrošina komisijas darbu un tās darbības atbilstību jaunatnes politikas mērķiem un uzdevumiem novadā.

Komisija ir pašvaldības izveidota konsultējoša institūcija, kuras galvenais uzdevums ir atbalstīt pašvaldības darbu ar jaunatni. Komisija ne tikai sniedz ieteikumus, bet arī aktīvi piedalās jauniešu politikas attīstības plānošanā un īstenošanā. Jaunatnes lietu komisijas darbs ir būtisks instruments Madonas novada jaunatnes politikas attīstībai, nodrošinot jauniešiem labvēlīgu vidi viņu personīgajai un profesionālajai izaugsmei.

Jaunatnes lietu komisijas sastāvā ir dažādu nozaru pārstāvji, kas nodrošina plašu pieredzes un zināšanu spektru:

- Madonas novada Sociālā dienesta sociālais darbinieks darbā ar ģimenēm ar bērniem
- Madonas novada pašvaldības Izglītības nodaļas izglītības darba speciāliste
- Biedrības "Mēs saviem bērniem" vadītāja
- Madonas novada jauniešu domes priekšsēdētāja
- Madonas vidusskolas direktores vietniece audzināšanas darbā
- Madonas novada pašvaldības domes deputāts

1.8. Jauniešu dome

Madonas novada jauniešu dome darbojas kopš 2008. gada. Oficiāli dibināta 2009. gadā. Jauniešu dome sniedz iespēju jauniešiem aktīvi iesaistīties sabiedrības dzīvē, organizējot dažādas aktivitātes un pasākumus, kas veicina jaunatnes politikas attīstību novadā.

Jauniešu domes uzdevumi:

1. izzināt, pētīt un analizēt jauniešu intereses un vajadzības Madonas novadā;
2. organizēt pasākumus, kas orientēti uz jauniešu auditoriju;
3. piedalīties ar jauniešiem saistītu projektu izstrādē un realizācijā;
4. pārstāvēt jauniešu viedokli un veicināt sadarbību ar dažādām institūcijām;
5. veicināt sadarbību ar citu pašvaldību izveidotām jauniešu domēm un organizācijām;
6. izteikt priekšlikumus pašvaldības jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanai;
7. piedalīties informācijas izplatīšanā par jauniešiem piedāvātajām iespējām.

Madonas novada jauniešu dome ir atbildīga par nozīmīgākajiem pasākumiem novada jauniešiem:

Attēls Nr. 4. Madonas novada jauniešu domes nozīmīgākie pasākumi

Lai nodrošinātu plašāku informētību par domes darbu un veicinātu brīvprātīgā darba attīstību, 2022. gadā Jauniešu domes pārstāvji kopā ar vecāko speciālistu jaunatnes un ģimenes politikas jomā uzsāka izbraukumus pa novada teritoriālajiem vienībām. Šajos izbraukumos tika popularizēts jauniešu domes darbs, aicinot jauniešus no dažādām novada vietām iesaistīties un aktīvi piedalīties vietējās kopienas un novada dzīvē, uzzināt par iespējām jauniešiem un iesaistīties jauniešu domē.

Madonas novada jauniešu dome regulāri rīko tikšanās, kurās tiek apspriesti aktuālie jautājumi un plānoti pasākumi. Papildus tam, jauniešu domes pārstāvis ir iekļauts Jaunatnes lietu komisijas sastāvā, nodrošinot, ka jauniešu viedoklis tiek ņemts vērā lēmumu pieņemšanā.

Sākot ar 2022. gadu Madonas novada jauniešu domei ir piešķirts atsevišķs budžets, kas iekļauts Attīstības nodaļas Jaunatnes un ģimenes politikas budžetā. Šis finansējums tiek izmantots saskaņā ar pašu jauniešu plānotajiem pasākumiem un projektiem, nodrošinot viņiem iespēju pašiem pieņemt lēmumus un pārvaldīt resursus. Madonas novada jauniešu domei ir savs *facebook*, *instagram* un *tiktok* konts, kur tiek izplatīta informācija. Jaunieši paši veido saturu un administrē Madonas novada jauniešu domes sociālos kontus.

1.9. Jauniešu iniciatīvu projekti

No 2019. gada Madonas novada pašvaldībā tiek īstenots jauniešu iniciatīvu projektu konkurss, ar mērķi atbalstīt jauniešu (13–25 gadi) iniciatīvas un līdzdalību sabiedriskajos procesos Madonas novadā, veicināt jauniešu iesaisti un dot iespēju realizēt savas idejas. Projektu konkurss ir iespēja jauniešiem iegūt pirmo pieredzi projektu rakstīšanā un realizēšanā. Projektu konkursa īstenošanas periodā finansējums vienam projektam palielinājies no 200 eiro 2019. gadā līdz 500 eiro sākot no 2021. gada. Palielinājies arī projekta kopējais finansējums palielinājies no 2000 eiro – 2019. gadā līdz 10000 eiro 2024. gadā. Finansējuma palielinājuma rezultātā audzis arī pieteikumu un atbalstīto projektu skaits. Jauniešu realizētie projekti ir saistīti gan ar infrastruktūras uzlabošanu (remonti jauniešu centros, atjaunotas sabiedriskā transporta pieturas, sporta infrastruktūras uzlabojumi u.c.) gan arī ar dažādu aktivitāšu un pasākumu realizēšanu. Īpaši daudz projektu pieteikumu ir dažādu sportisku aktivitāšu organizēšanai.

Gads	Projektu pieteikumu skaits	Atbalstīto projektu skaits
2019.	10	10
2020.	9	6
2021.	12	10
2022.	17	14
2023.	20	13
2024.	33	24

Tabula Nr. 7 Jauniešu iniciatīvu projekti

Datu avots: MNP Centrālās administrācijas Attīstības nodaļas dati.

1.10. Nevalstiskās organizācijas darbā ar jaunatni

Madonas novadā nav nevienas jaunatnes organizācijas. Savukārt ir nevalstiskās organizācijas (NVO), kuras piedalās dažādos projektu konkursos, lai uzlabotu un attīstītu vietējo kopienu un organizētu dažādas aktivitātes jauniešiem. Sadarbībā ar NVO jaunieši iesniedz jauniešu iniciatīvu projektus. Nevalstiskās organizācijas aktīvi piedalās pašvaldības NVO konkursā, Izglītības zinātnes ministrijas Valsts programmas, Leader, Sabiedrības integrācijas fonda projektu konkursos. NVO ar sabiedriskā labuma statusu ir iespēja iegūt bez atlīdzības lietošanā pašvaldībai piederošas telpas.

1.11. Brīvprātīgais darbs

Madonas novadā jau gandrīz 10 gadus ir izstrādāta brīvprātīgā darba sistēma. Jaunietis, kurš vēlas veikt brīvprātīgo darbu var saņemt bezmaksas brīvprātīgo grāmatīņu, kurā tiek uzskaitītas nostrādātās stundas. Ja jaunietis nostrādā vismaz 60 stundas viņš saņem novada domes priekšsēdētāja parakstītu apliecinājumu.

Jaunieši, kuri nostrādājuši visvairāk stundas, katru gadu tiek godināti Jaunatnes gada balvas “Sudraba gailis” pasniegšanas ceremonijā.

1.12. Infrastruktūras raksturojums

Madonas novadā jauniešiem ir pieejama plaša infrastruktūra, kurā ietilpst sporta, kultūras, izglītības un āra publiskās infrastruktūras objekti. Jauniešiem ir pieejami vairāki sporta laukumi un stadioni, skeitparks, kā arī ziemas periodā darbojas slidotavas. Sporta un atpūtas bāzē “Smeceres Silis” pieejamas slēpošanas trases. Vairākos pagastos ir labiekārtotas publiskās peldvietas. Katrā pagastā darbojas bibliotēkas un kultūras nami.

Detalizētāka informācija par konkrētām vietām pieejama Madonas interaktīvajā kartē: Madonas novada resursu karte.

Attēls Nr. 5. Madonas novada resursu karte

2. Stratēģiskā daļa

Saskaņā ar Pašvaldību likumu, darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija un saskaņā ar Jaunatnes likumu pašvaldība, pildot savas funkcijas, veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas plānošanas dokumentu. JPAP ir izstrādāts, balstoties gan uz ES līmenī, gan nacionālā līmenī noteiktām prioritātēm jaunatnes jomā.

JPAP ir izstrādāts pamatojoties uz:

- Pašvaldību likumu;
- Jaunatnes likumu;
- Brīvprātīgā darba likumu;
- Madonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2022.–2035. gadam
- Madonas novada Attīstības programmu 2022.–2028. gadam;
- Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņem 2022.–2027. gadam;
- Jaunatnes politikas valsts programma 2024.–2026. gadam;
- Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam
- Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021–2027 Rīcības virziens 1.3.9. Jaunietim labvēlīga vide vispusīgai attīstībai.

Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027. gadam un tajā definētie rīcības virzieni ir:

- Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība;
- Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana;
- Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana;
- Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana.

Jaunatnes politikas īstenošanas plāna 2023.–2024. gadā ietvaros īstenojamie pasākumi:

1. rīcības virziens: Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība;
2. rīcības virziens: Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana;
3. rīcības virziens: Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana;
4. rīcības virziens: Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana.

Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģijā 2019.–2027. gadam mērķis ir risināt esošās un turpmākās problēmas, ar ko saskaras jaunieši visā Eiropā, ir definētas trīs darbību jomas jaunatnes nozarē:

- Iesaistīšanās: jauniešu līdzdalības veicināšana sabiedrības demokrātiskajā dzīvē;
- Saiknes veidošana: savstarpējo attiecību un pieredzes apmaiņu izmantošana darbā ar jaunatni, veidojot visiem jauniešiem pieejamas iespējas piedalīties pieredzes apmaiņas, sadarbības, kultūras un sabiedriskos pasākumos Eiropas mērogā;
- Iespēju veicināšana: veicināt jauniešus uzņemties atbildību par savu dzīvi.

Izstrādājot JPAP ir ņemti vērā arī vienpadsmit Eiropas Jaunatnes mērķi, uz kuriem balstīta ES Jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam:

- ES savienošana ar jaunatni;
- Visu dzimumu līdztiesība;
- Iekļaujošas sabiedrības;

- Informācija un konstruktīvs dialogs;
- Garīgā veselība un labklājība;
 - Atbalsts lauku jaunatnei;
 - Kvalitatīva nodarbinātība visiem;
 - Kvalitatīva mācīšanās;
 - Telpa un līdzdalība visiem;
 - Ilgtspējīga un zaļa Eiropa;
 - Jaunatnes organizācijas un Eiropas programmas.

Pašvaldību likuma 4. panta 1. daļas 8. punkts nosaka, ka vienas no pašvaldības autonomajām funkcijām ir veikt darbu ar jaunatni. Pašvaldības uzdevumus, tiesības un pienākumus darbā ar jaunatni nosaka Jaunatnes likums un Brīvprātīgā darba likums. Pašvaldība var radīt pievilcīgu vidi lietderīgai laika pavadīšanai, iesaistīt jauniešus lēmumu pieņemšanā, un citus atbilstošu pasākumus, tādējādi noturot jauniešus tuvāk dzīvesvietai.

2022. gada 31. maijā Madonas novada pašvaldības domes lēmums Nr. 357 (protokols Nr. 13, 34. p) "Par Madonas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2022.–2047. gadam un Madonas novada attīstības programmas 2022.–2028. gadam gala redakcijas apstiprināšanu".

Attīstības stratēģijā noteikti šādi rīcības virzieni, kas ietekmē jauniešiem labvēlīgas vides veidošanu:

- RV 1.1.1.** Mūsdienīga un kvalitatīva izglītības satura un procesa nodrošināšana
- RV 1.1.2.** Personālresursu izglītībā nodrošināšana un attīstība
- RV 1.1.3.** Izglītojošas, iekļaujošas un attīstošas mācību vides veidošana
- RV 1.1.4.** Efektīvas izglītības pārvaldības un sadarbības veicināšana
- RV 1.2.3.** Veselīga dzīvesveida veicināšana
- RV 1.3.1.** Materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstīšana
- RV 1.3.3.** Daudzveidīgs kultūras produktu piedāvājums un tā pieejamība dažādām mērķa grupām
- RV 1.3.5.** Sadarbība, sabiedrības līdzdalība kultūras procesos
- RV 1.3.6.** Sporta un aktīvās atpūtas infrastruktūras un materiāli tehniskās bāzes attīstīšana
- RV 1.3.7.** Kvalitatīvs un daudzveidīgs sporta, aktīvās atpūtas un veselīga dzīvesveida aktivitāšu piedāvājums
- RV 1.3.8.** Sporta jomas kapacitātes stiprināšana
- RV 1.3.9.** Jaunietim labvēlīga vide vispusīgai attīstībai,
- RV 1.3.10.** Ģimeņu politikas īstenošana
- RV 1.3.11.** Labiekārtotas publiskās ārtelpas attīstība
- RV 2.1.3.** Uzņēmējprasmju un sadarbības pilnveide

Ņemot vērā Madonas novada plānošanas dokumentus, jauniešu aptauju un pētījuma datus, diskusijās gūtos ierosinājumus un atziņas, definēta Madonas novada jaunatnes politikas vīzija, stratēģiskais mērķis, rīcību virzieni un pasākumi, nosakot sasniedzamo rezultātu, par pasākumu īstenošanu atbildīgās un līdzatbildīgās Madonas novada pašvaldības institūcijas, sadarbības partnerus, pasākumu īstenošanai nepieciešamo indikatīvo finansējumu un finansējuma avotus, un pasākumu ieviešanas termiņus.

Madonas novada **vīzija** darbā ar jaunatni – Madonas novads ir dinamiska un iekļaujoša vide, kurā katram jauniešim ir nodrošinātas vienlīdzīgas iespējas attīstīt savas prasmes un talantus, piedalīties sabiedriskajā dzīvē un sasniegt pilnvērtīgu dzīves kvalitāti.

JPAP **mērķis** ir sekmēt jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu, atbalstot efektīvu darbu ar jaunatni, radot atbalstošu vidi jauniešu iniciatīvām un līdzdalībai sabiedriskajā dzīvē, kā arī veicināt jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanu.

JPAP īstenošanai noteikti 4 galvenie rīcību virzieni, kas definēti, lai nodrošinātu visaptverošu un ilgtspējīgu jaunatnes politikas attīstību Madonas novadā:

- 1. Efektīva darba ar jaunatni pašvaldībā attīstība:**
pašvaldības prasmju un spēju attīstība un pilnveidošana, nodrošinot kvalitatīvus un mērķtiecīgus pakalpojumus jauniešiem, kā arī atbalstu un profesionālo pilnveidi darbā ar jaunatni iesaistītajiem.
- 2. Jauniešu līdzdalības veicināšana:**
pašvaldības spēja attīstīt dažādus līdzdalības mehānismus, lai sekmētu jauniešu aktīvāku iesaistīti sabiedrības dzīvē un lēmumu pieņemšanas procesos.
- 3. Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana:**
pašvaldības piedāvājuma paplašināšana piedāvājot jauniešiem prasmju apguves programmas, palīdzot viņiem sagatavoties patstāvīgai dzīvei un karjerai.
- 4. Vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana un jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušana:**
pašvaldība sniedzot pakalpojumus nodrošina vienlīdzīgas iespējas jauniešiem, iekļaujot pasākumos un aktivitātēs jauniešus ar ierobežotām iespējām.

3. Rīcību un investīciju plāns

Nr. p. k. Nosaukums	Pasākumi / aktivitātes	Plānotie rezultatīvie rādītāji	Ieviešanas periods	Atbildīgais par īstenošanu / sadarbības partneri	Indikatīvais finansējums	Finanšu avoti un resursi
1. RĪCĪBAS VIRZIENS: EFEKTĪVA DARBA AR JAUNATNI ATTĪSTĪBA PAŠVALDĪBĀ						
1.1 Atbalsts darbā ar jaunatni iesaistītajiem un profesionālā pilnveide	1.1.1 Nodrošināt darbā ar jaunatni iesaistītajiem profesionālo pilnveidi	3 apmācības gadā (Vismaz 24 stundas gadā) 1 pieredzes apmaiņas brauciens gadā	01.01.2025– 31.12.2028	JLS/JD	8 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.1.2 Nodrošināt ikdienas metodisko un psiho emocionālo atbalstu jaunatnes darbiniekiem, individuālas konsultācijas, regulāras jaunatnes darbinieku sanāksmes.	12 sanāksmes gadā 3 individuālās konsultācijas gadā	01.01.2025– 31.12.2028	JLS	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.2 Jauniešu viedokļu un vajadzību apzināšana	1.2.1 Veikt jauniešu aptauju ar mērķi apzināt jauniešu vēlmes un vajadzības, apmierinātību ar dzīvi novadā.	Aptaujas anketa 1 reizi gadā	01.01.2025– 31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

	1.2.2 Apkopot statistikas datus par Madonas novada jauniešiem (kopējais skaits, skaits pa pagastiem, izglītojamo skaits utt.)	Apkopojums 2 reizes gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.2.3 Veikt padziļinātu Madonas novada jauniešu statistiskās un socioloģiskās raksturojuma izpēti, piesaistot profesionālu pētnieku.	1 pētījums reizi trijos gados	01.01.2026–31.12.2026	JLS	1 500	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.3 Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībā	1.3.1 Nodrošināt materiāli tehnisko bāzi digitālā darba ar jaunatni veikšanai Madonas novadā	Katrā Jauniešu centrā nodrošināta materiāli tehniskā bāze digitālā darba ar jaunatni veikšanai.	01.01.2025–31.12.2028	JLS	20 762	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.3.2 Jauniešu centros īstenot aktivitātes jauniešu digitālo prasmju paaugstināšanai.	36 aktivitātes gadā	01.01.2025–31.12.2025	JLS, JD	20 762	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.3.3 Darba ar jaunatni iesaistīto digitālo prasmju uzlabošana.	1 apmācības gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, J D	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

1.4 Jauniešiem draudzīga informatīvā satura pieejamība	1.4.1 Regulāra informācijas aktualizēšana Madonas novada mājas lapā, jauniešu domes un jauniešu centru sociālajos kontos.	1 publikācija nedēļā katrā no komunikācijas kanāliem	01.01.2025–31.12.2028	JLS, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.4.2 Sociālo tīklu efektīva izmantošana jauniešu informēšanā	1 video mēnesi katrā no jauniešu centru, jauniešu domes sociālajiem kontiem	01.01.2025–31.12.2028	JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.4.3 Informēt jauniešus par līdzdalības iespējām pašvaldības darbā.	2 informatīvās kampaņas gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.5 Regulāra jaunatnes lietu komisijas darbība pašvaldībā	1.5.1 Nodrošināt regulāras Jaunatnes lietu komisijas sēdes	4 reizes gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.5.2 Jaunatnes lietu komisija sniedz ierosinājumus darba ar jaunatni pilnveidei pašvaldībā.	8 ierosinājumi gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.6 Pašvaldības sadarbības veicināšana ar jaunatnes	1.6.1 NVO tīkla, kas darbojas ar jauniešiem tīkla izveide un koordinēšana.	Apkopojumus par NVO, kas darbojas ar jauniešiem reizi gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

organizācijām un nevalstiskajām organizācijām, kas darbojas ar jauniešiem	1.6.2 Pašvaldības un NVO, kas darbojas ar jauniešiem sadarbības veicināšana.	2 tikšanās gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, NVO	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.6.3 Sadarbības veicināšana ar jaunatnes organizācijām	2 pasākumi gadā sadarbībā ar jaunatnes organizāciju	01.01.2025–31.12.2028	JLS, NVO	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.7 Jauniešiem piemērotas infrastruktūras radīšana un pilnveidošana	1.7.1 Saglabāt jauniešu centru tīklu Madonas novada teritorijā	1 jauniešu centrs katrā teritoriālajā vienībā.	01.01.2025–31.12.2028	JLS, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.7.2 Uzlabot materiāli tehnisko bāzi jauniešu centros un citās jauniešu brīvā laika pavadīšanas vietās novadā. (inventārs, spēles, dator tehnika utt.)	Reizi gadā materiāli tehniskās bāzes papildinājums	01.01.2025–31.12.2028	JLS, JD MNP	36 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.7.3 Uzturēt un radīt jaunas sporta un brīvā laika publiskās ārtelpas jauniešu vajadzībām	Jauniešiem pieejama publiskā sporta un brīvā laika publiskā ārtelpa katrā teritoriālajā vienībā	01.01.2025–31.12.2028	Pašvaldība		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

1.8 Papildus finansējuma piesaiste darba ar jaunatni attīstībai	1.8.1 Pašvaldībai sagatavot un iesniegt projekta pieteikumus IZM Valsts programmas, Erasmus + un citos projektu konkursos jaunatnes jomā	1 pieteikums gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS	20 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.8.1 Veicināt sadarbības ar NVO, ārvalstu organizācijām, kļūstot par partneriem projektu pieteikumu sagatavošanā un projektu īstenošanā	1 pieteikums gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS	20 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.9 Starpinstitucionālās un starpprofesionālas sadarbības veicināšana	1.9.1 JLS dalība Madonas novada bērnu tiesību aizsardzības sadarbības grupā	4 sēdes gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, MNP		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.9.1 Veicot darbu ar jaunatni JC, sadarboties ar pašvaldības sporta, kultūras, tūrisma darba organizatoriem un citiem speciālistiem.	1 kopīgs pasākums katrā jauniešu centrā gadā.	01.01.2025–31.12.2028	JLS, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
1.10 Darba ar jaunatni pašvaldībā monitorings	1.10. 1 Ikdienas darba ar jaunatni monitorings	1 reizi ceturksnī par katru jauniešu centru.	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	1.10.2 Jaunatnes politikas plāna izvērtējums.	1 reizi gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

	1.10.3 Ikgadēja darba ar jaunatni pašvērtējuma veikšana.	Aizpildīts pašvērtējums 1 reizi gadā.	01.01.2025–31.12.2028	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
2. RĪCĪBAS VIRZIENS: JAUNIEŠU LĪDZDALĪBAS VEICINĀŠANA						
2.1 Atbalsts jauniešu iniciatīvām	2.1.1 Organizēt ikgadēju Jauniešu iniciatīvu projektu konkursu	Atbalstīti ne mazāk kā 20 jauniešu iniciatīvu projekti gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, Pašvaldība	40 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.1.2 Atbalstīt jauniešu iniciatīvas jauniešu centru ikdienas aktivitātēs	Vismaz viena jauniešu iniciēta un organizēta aktivitāte ceturksnī katrā jauniešu centrā	01.01.2025–31.12.2028	JD	28 800	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
2.2 Madonas novada jauniešu domes darbības pilnveidošana	2.2.1 Jauniešu informētības palielināšana par jauniešu domes aktivitātēm	2 informatīvā kampaņas gadā par jauniešu domes aktivitātēm	01.01.2025–31.12.2028	JLS, Jauniešu dome		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.2.2. Veicināt jauniešu no visām novada teritoriālajām vienībām iesaisti Madonas novada jauniešu domē	1 jauniešu tikšanās ar jauniešu domi katrā teritoriālajā vienībā reizi gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, Jauniešu dome	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

	2.2.3 Nodrošināt finansiālu atbalstu jauniešu domes ikdienas aktivitātēm un organizētajiem pasākumiem	12 Jauniešu domes sēdes gadā; 5 pasākumi gadā	01.01.2025– 31.12.2028	JLS, Pašvaldība	40 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.2.4 Nodrošināt jauniešu domes priekšsēdētāja pārstāvniecību jaunatnes lietu komisijā	4 Jaunatnes lietu komisijas sēdes gadā	01.01.2025– 31.12.2028	JLS, Jauniešu dome		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.2.5 Stiprināt jauniešu domi kā Jauniešu interešu pārstāvniecību pašvaldībā	4 jauniešu domes ierosinājumi pašvaldībai gadā 2 tikšanās ar pašvaldības domes vadību, deputātiem gadā.	01.01.2025– 31.12.2028	JLS, Jauniešu dome		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.2.6 Organizēt pasākumus, kas veicina jauniešu, jauniešu domes, domes deputātu, domes vadības un pašvaldību darbinieku sadarbību.	3 tikšanās/ diskusijas/pasākumi gadā.	01.01.2025– 31.12.2028	JLS, Jauniešu dome, JD	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
2.3 Atbalsts skolu pašpārvalžu stiprināšanai	2.3.1 Skolu pašpārvalžu kapacitātes stiprināšana un sadarbības veicināšana	3 pasākumi gadā (apmācības, tīklošanās pieredzes apmaiņa pašpārvalžu starpā)	01.01.2025– 31.12.2028	JLS, izglītības iestādes, MNP	12 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

	2.3.2 Ikgadējs pašvaldības atbalsts pašpārvalžu iniciatīvām	10 atbalstītas pašpārvalžu iniciatīvas gadā	01.01.2025–31.12.2028	JLS, izglītības iestādes	20 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.3.3 Pašpārvalžu atbalsta personāla sadarbības tīkla izveide un koordinēšana	4 tikšanās gadā	01.01.2025–31.12.2028	MNP, izglītības iestādes, JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
2.4 Nodrošināta iespēja jauniešiem līdzdarboties pašvaldības īstenotajās aktivitātēs, kas ietekmē jauniešus	2.4.1 Izveidot un uzturēt sadaļu mājaslapā www.madona.lv , kur jaunieši var iegūt informāciju par līdzdalības iespējām pašvaldībā	Sadaļa mājaslapā www.madona.lv	01.01.2025–31.12.2025.	JLS		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	2.4.2 Izstrādāt mehānismu jauniešu līdzdalības procesam pašvaldībā	Izstrādāts mehānisms, kā jaunieši var iesaistīties pašvaldības darbā.	01.01.2025–31.12.2028	JLS, MNP		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
3. RĪCĪBAS VIRZIENS: DARBA TIRGUM UN PATSTĀVĪGAI DZĪVEI NEPIECIEŠAMO PRASMJU UN IEMAŅU APGUVES VEICINĀŠANA						
3.1 Atbalsts jauniešiem uzņēmējdarbības un darba tirgum nepieciešamo prasmju apguvē	3.1.1 Īstenot jauniešu nodarbinātības projektu vasaras mēnešos Madonas novada uzņēmumos līdzfinansējot darba vietu izveidi	Vismaz 40 vakances katru gadu	01.01.2025–31.12.2028	JLS	112 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

	3.1.2 Nodrošināt darba vakances Madonas novada pašvaldības iestādēs skolēniem vasaras brīvlaikā	30 vakances katru gadu	01.01.2025–31.12.2028	MNP	42 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	3.1.3. Īstenot <i>Junior Achievement</i> programmu visās novada izglītības iestādēs	Finanšu pratības, uzņēmējdarbības un karjeras izglītības programmu īstenošana skolās, pedagogu profesionālā pilnveide	01.01.2025–31.12.2028	MNP	12 000	MNP
	3.1.4 Atbalsts skolēnu mācību uzņēmumiem dalībai vietējā un nacionālā mēroga izstādēs, tirdziņos, konkursos	Skolēnu mācību uzņēmumu dalība izstādēs, tirdziņos, konkursos	01.01.2025–31.12.2028	MNP		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	3.1.5 Veicināt jauniešu karjeras iespējas rīkojot ēnu dienas uzņēmumos, tikšanos ar uzņēmējiem utt.	2 pasākumi gadā	01.01.2025–31.12.2028	MNP, skolas, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

3.2 Neformālās izglītības izmantošanas darbā ar jaunatni pilnveide	3.2.1 Izstrādāt un īstenot neformālās izglītības programmas jauniešiem, veicinot izpratni par psihoemocionālās un fiziskās veselības, sabiedriskās līdzdalības, sociālās iekļaušanas un citām aktuālām tēmām	1 neformālās izglītības programma gadā Iesaistīti 50 jaunieši	01.01.2025– 31.12.2028	JLS, JD	4 000	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	3.2.2 Īstenot jauniešu centru aktivitātes izmantojot neformālās izglītības metodes	1 aktivitāte mēnesī, katrā jauniešu centrā	01.01.2025– 31.12.2028	JD	86 400	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
3.3 Jauniešu iesaiste brīvprātīgajā darbā	3.3.1 Pilnveidot brīvprātīgā darba sistēmu novadā	Jauni saistošie noteikumi par brīvprātīgo darbu Madonas novadā	01.01.2025 31.12.2025.	JLS, pašvaldība		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	3.3.2 Jaunieši informētības palielināšanās un iesaiste brīvprātīgajā darbā	Vismaz 4 informatīvās kampaņa gadā. Vismaz 50 jauni brīvprātīgajā darbā iesaistīti jaunieši gadā	01.01.2025– 31.12.2028.	JLS, Jauniešu dome, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	3.3.3 Potenciālo darba devēju informētības palielināšanās un iesaiste brīvprātīgajā darbā	Vismaz 2 informatīvās kampaņa gadā	01.01.2025– 31.12.2028.	JLS, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

**4. RĪCĪBAS VIRZIENS: VIENLĪDZĪGU IESPĒJU NODROŠINĀŠANA
UN JAUNIEŠU AR IEROBEŽOTĀM IESPĒJĀM IEKĻĀUŠANA**

4.1 Atbalsts jauniešu mentālās un fiziskās veselības uzlabošanai	4.1.1 Nodrošināt aktivitātes jauniešu centros, kas veicina jauniešu mentālās un fiziskās veselības uzlabošanos	2 pasākumi gadā (pārgājieni, tikšanās ar speciālistiem)	01.01.2025–31.12.2028.	JLS, Jauniešu dome, JD	14 400	MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	4.1.2 Rīkot informatīvas kampaņas par palīdzības iespējām jauniešiem mentālās, fiziskās veselības uzlabošanai un atkarību profilaksei	2 pasākumi gadā	01.01.2025–31.12.2028.	JLS, Jauniešu dome, JD		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
4.2 Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušana	4.2.1 Organizēt aktivitātes NEET jauniešu atgriešanai darba un/vai mācību tirgū	Vismaz 5 jaunieši iesaistīti projektā “Proti un dari”	01.01.2025–31.12.2027.	JLS, JD, MNP		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi
	4.2.2 Jauniešu centru, jauniešu domes aktivitātēs iekļaut jauniešus ar ierobežotām iespējām	Vismaz 1 jaunietis ar ierobežotām iespējām katrā aktivitātē	01.01.2025–31.12.2028.	JD, jauniešu dome		MNP, IZM, ES un citi ārējie fondi

4. Ietekmes novērtējums uz pašvaldības budžetu

Madonas novada jaunatnes politikas plānā ir izvirzīti 4 rīcības virzieni, kuru īstenošanai ir nepieciešams nodrošināt stabilu, nepārtrauktu un ilgtermiņā pārskatāmu finanšu plānošanu, nodrošinot JPAP Rīcības plānā paredzēto pasākumu īstenošanu.

Pašvaldības budžetā 2025.–2028. gadam (gan no pamatbudžeta, gan no piesaistītā ārējā finansējuma) nepieciešams plānot finanšu līdzekļus, kas nodrošinātu Rīcības plānā norādītos nepieciešamos ieguldījumus **562 624 eiro** apmērā.

Izstrādājot ikgadējo aktivitāšu plānu, jauniešu centru un jaunatnes lietu speciālista budžetā nepieciešams paredzēt finansējumu Rīcības plānā paredzēto aktivitāšu finansēšanai, izvērtējot ikgadējo pašvaldības budžeta ietvaros pieejamo finansējumu darbam ar jaunatni īstenošanai un attīstībai, izvirzītās prioritātes un aktualitātes, apzinot ārējā finansējuma pieejamību un darbā ar jaunatni iesaistīto kapacitāti apgūt pieejamo finansējumu. Plānotais finansējums jauniešu centru aktivitātēm aplēsts, nosakot ne mazāk kā 1500 eiro aktivitāšu budžetu gadā katram bērnu un jauniešu iniciatīvu centram, un ne mazāk kā 2000 eiro gadā multifunkcionālajiem centriem.

MNP jau šobrīd īsteno finanšu piesaisti darbā ar jaunatni īstenošanai no dažādām ārējām finanšu programmām darba ar jaunatni attīstības veicināšanai. Laika periodā no 2021. līdz 2023. gadam darbam ar jaunatni Madonas novadā ir piesaistīts ārējais finansējums par kopējo summu **31 379,08 eiro**:

- **Projekts “Dzīvo”.**
Periods – 01.08.2021.–31.12.2021. Kopējais finansējums – **EUR 7 633,83 eiro.**
- **Projekts “Labbūtības ceļakartes aktivitāšu īstenošana Madonas novadā” .**
Periods 10.10.2021.– līdz 31.12.2021. Kopējais finansējums – **EUR 4 996,90 eiro.**
- **Projekts “Jaunatnes darbinieku kapacitātes stiprināšana attīstot digitālā un mobilā /ielu darba ar jaunatni sistēmu Madonas novadā”.**
Periods: 13.12.2021.–01.11.2022. Kopējais finansējums – **4 601,57 eiro.**
- **Projekts “Kopā darām”.**
Periods 02.11.2022.–30.10.2023. Kopējais finansējums – **6 988 eiro.**
- **Projekts “Kontakts Madonas novadā”.**
Periods 05.09.2022.–31.01.2023. Kopējais finansējums – **2 992,78 eiro.**
- **Projekts “Kaļam plānus”**
Periods 03.07.2023.–31.10.2023. Kopējais finansējums – **4 166,00 eiro.**

Lielākā daļa rīcības plāna definēto aktivitāšu ir īstenojamas esošā budžeta ietvaros un turpinot piesaistīt ārējo finansējumu, tādējādi, neveidojot būtisku ietekmi uz budžetu. Lai attīstītu atsevišķas darba ar jaunatni sfēras un īstenotu plānā noteiktos rīcību virzienus, piemēram, sniegt atbalstu skolu pašpārvaldēm, būs nepieciešams ieplānot papildus finansējumu.

No 2024. gada nogales līdz 31.12.2027. Madonas novada pašvaldība ir iesaistījusi projektā **“Proti un dari 2.0”**, piesaistot papildus finansējumu darbā ar NEET jauniešiem.

2025. gadā projekta Nr. 2.3.2.1.i.0/1/23/I/CFLA/002 **“Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās”** ietvaros Madonas novada pašvaldībai būs pieejami 41 524,13 eiro digitālā darba attīstībai Madonas novadā.

5. Pārskats par sabiedrības līdzdalību

Ar mērķi apzināt jauniešu viedokļus un vajadzības, darbā ar jaunatni iesaistīto viedokli JPAP izstrādes laikā tika īstenoti sekojoši **sabiedrības līdzdalības pasākumi**:

- 18 Jauniešu domes, Vecākais speciālists jaunatnes un ģimenes politikas jomā un jauniešu tikšanās novada teritoriālajās vienībās, lai apzinātu jauniešu vēlmes un vajadzības. (no 2022. gada septembra līdz 2024. gada martam, kopā aptuveni 250 jaunieši.)
- Madonas novada jauniešu aptauja (2023. gada septembris–oktobris, 567 respondenti);
- Jaunatnes darbiniekus diskusija par Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plānu 2018.–2024. gadam. Esošā plāna izvērtējams un rīcības virzienu un pasākumu izvirzīšana nākamajam plānošanas periodam. (2024. gada 8. februārī, 13 dalībnieki);
- Tikšanās ar visa Madonas novada vispārīzglītojošo skolu direktoru vietniekiem audzināšanas darbā informācijas iegūšanai jaunajam plānošanas periodam. (28.02.2024., 8 dalībnieki)
- Jaunatnes lietu komisijas sēde par Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāna 2018.–2024. gadam izvērtējumu un jaunā plānošanas perioda aktuālajiem pasākumiem (2024. gada 5 marts, 7 dalībnieki).
- Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāna 2025–2028. gadam projekts izvērtēts ar jaunatnes darbiniekiem (27.08.2024. Jaunatnes darbinieku sapulcē (14 darbinieki) un individuāli ar darbiniekiem, kas nepiedalījās sanāsmē).
- Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāna 2025–2028. gadam projekts izvērtēts Jaunatnes lietu komisijā (05.09.2024. 6 dalībnieki, tostarp jauniešu domes pārstāvis.).
- Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāna 2025–2028. gadam projekts izvērtēts Madonas novada Izglītības pārvaldē.

6. Attīstības plāna īstenošana un uzraudzība

JPAP uzraudzības process paredz ikgadējā uzraudzības ziņojuma izstrādi par attīstības plāna ieviešanu (pašvaldības gada publiskā pārskata ietvaros).

Ziņojumā jāietver šāda attīstības plāna īstenošanas progresa analīze:

- sasniegto rezultātu atbilstība izvirzītajiem mērķiem un rīcības virzieniem
- veiksmīgās prakses un nepieciešamie uzlabojumi
- ieguldīto resursu efektivitāte
- rekomendācijas aktualizācijai un nākamajam plānošanas periodam.

Uzraudzības sistēmai jānodrošina atklātības principa ievērošana, lai sabiedrība un visas attīstības plānošanas procesā iesaistītās puses varētu sekot līdzi attīstības plānošanas dokumenta ieviešanai.

JPAP katrai rīcības virzienos noteiktajam pasākuma ir noteikti precīzi izmērāmi rezultatīvie rādītāji, kas īstenojami plānā norādītajos termiņos.

Par Madonas novada jaunatnes politikas attīstības plāna 2025–2028. gadam izpildi atbildīgais ir vecākais speciālists jaunatnes un ģimenes politikas jomā, sadarbojoties ar darbā ar jaunatni iesaistītajiem, jaunatnes lietu komisiju un jauniešu domi.

Saskaņā ar Madonas novada jaunatnes lietu komisijas Nolikumu jaunatnes lietu komisijas uzdevumi ir savas kompetences ietvaros piedalīties Madonas novada Jaunatnes politikas attīstības plāna izstrādē, īstenošanā un tā uzraudzībā, izstrādājot darbības plānus katram gadam, kā arī savas kompetences ietvaros piedalīties Pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas izstrādes procesā un īstenošanā. Ņemot vērā šos uzdevumus Jaunatnes lietu komisija ne retāk kā divas reizes gadā veic jaunatnes politikas plāna īstenošanas izvērtējumu un sniedz priekšlikumus plāna aktualizēšanai.

Dokuments ir regulāri jāaktualizē, lai nodrošinātu tā atbilstību patiesajai situācijai.